

MAKÁRÁG

17

II. évf. 24 sz.

ARA 1 LEJ

Kedd 1933 Január 24

Szerkesztőség és Kiadóhivatal:
Str Avram Iancu (Kossuth-u.) 10.

Független politikai napilap
Megjelenik minden reggel

Szerkesztőségi órák: d. u. 6-16l
este 11-ig. TELEFON: 3-80

Véres uccai harcok Csernovichban a lakosság és a diákok között

A letartóztatott nagyváradi ifjumunkások névsora

Németország véres vasárnapja

Gummibotos rendőrattak a kommunisták ellen, egy rendőrt agyonszurtak a munkanélküliek

Több halottja és sebesültje van a kommunisták és a nácik összetűzésének

Berlin. Németországban szombaton ismét számos véres politikai összeütközés történt. Az éjszaka folyamán Düsseldorfban több kommunista megtámadott egy nemzeti-szociálistákból álló csoportot, amelyre több lövést adott le. Az összeütközés során a kommunisták egy nemzeti-szociálistát agyonlőtek. Kasselben szintén véres csatározás játszódott le a nemzeti-szociálisták és a kommunisták között, amelyeknek eredményeképpen 3 nemzeti szociálista és egy rendőr súlyosan, míg többen könnyebben megsebesültek. Ostenburgban Schletcher kommunistából lett nemzeti-szociálista képviselő beszéde alkalmából a kommunisták megtámadták a nemzeti-szociálistákat. A verekelések alkalmával harmincötven súlyosan megsebesültek.

Berlin. A Hitler-párt seregszemléje

Brünnben a fascisták megostromoltak egy kaszárnyát

Brünn. Brünn Zeidenicko nevű elővárosában véres zendülést kíséreltek meg vasárnap a fascisták. Kopzinek Vladislav főhadnagy vezetése alatt a fascisták megrohamozták a 43. gyalogezred kaszárnyáját és rohammal akarták bevenni. Vladislav főhadnagy már régebben lázitotta a környék

aránylag csendben zajlott le. A rendőrség teljes készséggel vonult ki és főként a kommunistákra vetették rá magukat, a legkisebb kommunista megmozdulásnál már működött a gummibot.

Huszonöt kommunistát a kórházba kellett szállítani olyan súlyos sérüléseket szenvedtek a rendőr-gummibotoktól.

A Nicolai temetőben vasárnap délben folyt le Wessel nemzeti szociálista sirjának felavatása. A gyászbeszédet Hitler Adolt tartotta. Innen a nácik a Bülow-térre vonultak és megtartották a seregszemlét.

A teret rendőrkordon zárta el és a felvonuló nemzeti szociálistákon kívül mást nem engedtek a térre.

Berlin egyik külvárosában a munkanélküliek agyonszurtak egy rendőrt.

kezett, amelynek során egy fascistát agyonlőtek, egyet pedig súlyosan megsebesítettek. Kopzinek főhadnagy elmenekült.

~~~~~

Benes szóvateszi a Népszövetség mai ülésén Magyarország fegyverkezését

Genf. Benes cseh külügyminiszter vasárnap hosszasan tárgyalt Autoniade román népszövetségi fődelegátussal, a tanácskozással bevonták Franciaország delegátusát is és abban állapodtak meg, hogy Magyarország állítólagos fegyvercsempészését, (azzal vádolják Magyarországot, hogy 65 ezer puskát és 2000 géppuskát rendelt külföldről) a népszövetségi tanács legközelebbi ülésén, tehát már hétfőn Benes szóvateszi.

Pesti elárusító lány lett az idei Miss Magyarország

Budapest. Tegnap zajlott le a szépségkirálynő választás Budapesten. Egy Gal Lili nevű elárusító lány lett az idei Miss Magyarország.

Budapest--Páris vál. 4:0

Páris. A franciaországi és magyarországi válogatottak találkozása, amint előrelátható volt, a magyar válogatott győzelmével végződött. Végeredmény 4:0 a magyarok javára.

NAC-Marseille Fc. 3:3

Nagyvárad. A NAC vasárnap Marseilleben mérkőzött. A marseillei csapat egyike Franciaország legerősebb csapatainak és nehéz küzdelem várt vasárnap a váradai együttesre.

A vasárnap este érkezett híradás szerint a NAC 3:3 arányban döntetlentől végzett. A NAC góllövői Bodola (2) és Bónak.

A mérkőzés után a NAC a marseillei kikötőben hajóra szállt. A NAC legközelebbi mérkőzéseit ugyanis Korszikában játssza, innen pedig Afrikába utaznak tovább.

A farsangi tomboła 17-ik száma

Iskola Alapítvány - Kolozsvári Központi Egyetemi Könyvtár © Fundația pentru Școală - BCU Cluj-Napoca.

A NAP

A polgári társadalom kezdi maga alól végleg elveszteni a talajt. Ha a népszaporodás politikáját legmakacsabban propagáló Németországban hivatalos bírói helyen oly ítélet hangozhatott el, mely szerint munkanélküli nem köthet házasságot, ha van benne felelősségérzés és hazájával szemben szolidaritás, akkor az ugynevezett polgári világnak ki kell fordulnia sarkaiból. Az ellentmondások korszakát éljük, bomladozó, szertefoszló ideológiák lázbeteg idejét. Ugyanaz az állam, amely egyik oldalon tele szájjal és nagy egyházi segédlettel harsogva kiáltoz a népszaporítás után, a másik oldalon akadályokat gördít a legális szaporodás elé. Egyik oldalon üldözi az illegális „szerelmet” egy másik intézkedésével belehajszolja alátvalóit, hogy illegális alapon szeretkezzenek. Emlékezzünk csak vissza, hogy milyen általánosan és milyen hévvel támadták és támadják mind a mai napig a malthusi tanokat. A legutóbbi időben legfeljebb csak anynyiban változott a helyzet, hogy a szaporodás korlátai közé bizonyos eugenetikai szempontokat vettek fel. Az állami szervezet elérkezett oda, hogy kénytelen gazdasági okokból gátat vetni egy olyan eszme realizálása és fejlesztése ellen, mely eddig minden nemzeti állam klasszikus célja volt. Az államok hova tovább kénytelenek lesznek a népszaporodás rendezésébe bevinni a racionalizálás politikáját. Egy szép napon egyszerűen „le fogják építeni” a munkanélkülieket és úgy fognak velük szemben eljárni, mint az áldott jószívű gazdag ember, aki kidobatta a koldust, mondván, hogy megszakad a szive, ha szegény embert lát.

Ez az álszentelkedés nyilvánul meg számos intézkedésben. Munkanélküli nem köthet házasságot, mert saját magát sem tudja eltartani, nemhogy a családját, de ha a nő megakarja akadályozni, hogy az illegális viszony gyümölcse napvilágra jöjjön, akkor lecsukják. Hol van itt logika és észszerűség. Eppen olyan hipokrizis ez, mint amikor a világháborúban a francia katolikus vagy zsidó pap megáldotta azokat a fegyvereket, amelyek a német katolikus, vagy zsidó testvér vérét ontani voltak hivatva. A katolikum és zsidóság ismert nemzetközisége, a vallás és szeretet eszméje hogy volt összeegyeztethető a papi áldással? Vagy talán az Ursten előtt a francia katolikus nem-e olyan, mint a német katolikus testvér? Hiába, vizet prédikálunk és bort iszunk. Ez az egyedüli polgári igazság, ami még megmaradt és átmenekült a régi hazugságokból.

Kézzel hamisították a pénzt Máramarosmegyében

Máramarosziget. A közeli Barcánfalva községben a napokban egy Rus Irene nevű asszony ezerlejjessel fizetett egy ottani kereskedőnek. Amikor a kereskedő kezébe vette a pénzt, azonnal látta, hogy az primitív hamisítvány. Jelentést tett a csendőrségnek, amely megindította a nyomozást és hamarosan megállapította, hogy a hamis pénzt Godja Gheorghe gyártotta Pop Ioan segítségével olyan primitív módon, hogy vékony papírra kékcseruzával rajzolták fel az ezerlejes rajzait s így a hamisítvány az első pillanatra felismerhető volt. A parasztemberek lakásán a csendőrség még további tizenkét darab ilyen primitív hamisítványt talált. Mindhármukat átadták az ügyésznek.

Gyártás Endre hírlapíróát újból letartóztatták a kolozsvári vádtanács

A „kommunista--magyar kém” a kórházba került az izgalmak miatt

Kolozsvár. Gyártás Endre szabadlábra helyezése óta négy nap telt el. Azóta a kérelemmel vádolt fiatal újságíró mindent elkövetett, hogy az ellene emelt rendkívül súlyos vádak tisztázza és magányomozással derítse fel a titokzatos bűnügy igazi hátterét. Gyártás Endre abból a feltevésből indult ki, hogy az ellene tanuskodó „kemjelentésben” szereplő nevek fiktivek. A vizsgálóbírónál azonban értesült róla, hogy a szereplőket a temesvári rendőrség valóban kutatta, de nem tudta megtalálni őket, illetőleg tévesen mást vezetett elő, mint akit körtöztek. Így ez a magányomozás egyelőre eredménytelen maradt.

Ilyen körülmények között Gyártás Endre nem tudott újabb ellenbizonyítékokat produkálni a sziguranca vádjai ellen, amelyeket állítólag Budapestről beszerzett bizonyítékok támasztanak alá. Így következett be, hogy a szombaton délután megtartott vádtanácsi ülés helyt adott az ügyészség által Gyártás szabadlábra helyezése ellen beadott felelősségnyilatkozatnak és elrendelte a harmincnapos vizsgálati fogságot a kémdéliséssel gyanúsított újságíró ellen. Gyártás Endre az ítéletet a Zsidókórházban vette tudomásul, ahová pénteken este gyengélkedése miatt bevonult. Gyártás a vizsgálati fogságot valószínűleg a Zsidó kórházban tölti.

Leszurta szerelmecét, ennek anyját, majd ollóval sziven szurta magát egy munkás

Véres szere mi dráma U pesten

Ujpest. Pulányi János 29 éves munkás szerelmes volt Szemek Istvánné Magda nevű 17 éves leányába. Pulányi szerelmét azonban Magda nem viszonozta és ebben szerinte része volt Szemek Istvánné is. Pulányi konyhakést és hatalmas ollót vásárolt azzal a céllal, hogy majd leszámol a leánnyal. Ma délelőtt bement a lakásba, Szemekné útját állotta. Pulányi erre kétszer

megszurta majd benyomta az ajtót és behatolt a szobába, ahol a leány tartózkodott. Pulányi heves szemrehányásokkal illette, majd amikor a leány erőteljesen rendreutasította, reárontott, összeszurkálta és anykát is elmeteszte. Később a konyhakést a hasába szurta. A félfít és a leányt haldokolva szállították a kórházba. Szemekné sérülései azonban könnyebb természetűek.

Letartóztattak három kolozsvári péket, akik hamisították a barna kenyeret

A szervezetre is ártalmas anyaggal fehérítették a lisztet a lelkiismeretlen emberek

Kolozsvár. Chendi Károly rendőrkomszár pénteken délután az ügyészség utasítására Herschmann Oswald városi élelmiszer-vizsgálóval együtt házkutatást tartott Fesztinger Dávid pékműhelyében s utána nemcsak a pékműhely két tulajdonosát, hanem az üzemvezetőt, Szócs Endrét is letartóztatta.

Nemrégiben arról értesültek, hogy amióta a liszt valamennyire megdrágult és kenyérbélyegeket oktrojáltak a pékekre, egyes pékmesterek mindent megkísértenek, hogy a kenyér előállítását olcsóbbá tegyék és ebben az igyekezetükben a visszaélésektől sem riadnak vissza. Megtudták azt is, hogy Fesztinger egész laboratóriumot állított fel, ahol különböző vegyszerekkel keveri össze a lisztet. Ezeknek a vegyszereknek olyan hatásuk van, hogy a barnaliszt megfehéredik tőlük, nem beszélve arról, hogy a különböző natriumcarbonatok, amoniák, hypsulphidok olcsóbbak a lisztnél, tápláló erejük azonban a nullával egyértékű. Az ilyen keveréket tengeri malacoknak is beadták, melyek teljesen leromlottak, lesóványodtak, a Fesztinger-féle „kenyérliszt” élvezése után. Magától értetődik, hogy az ilyen módon meghamisított liszt az emberekre nézve is ártalmas. Az ügyészség utasította Chendi

műhelyben. A házkutatás pénteken meg is történt s a „laboratóriumot” üzemből találták. Ezek után történt a hármak letartóztatása. Szombaton délelőtt mindhármukat átadták a kolozsvári ügyésznek.

Felrobbant a kazán a brassói szódavizgyárban és egy munkásnőt darabokra tépett

Brassó. Súlyos munkásszerencsétlenség történt tegnap Brassóban a Tiltes-féle sörös szódavizgyárban. Az egyik kazán, amiben szénsavat fejlesztettek, felrobbant és Benedek Zsuzsa munkásnőt, aki a szódavíz üvegek töltésénél foglalkozott a robbanás ereje

huscafatokra szakgatta.

A vizsgálat megállapította, hogy a szerencsétlenségért Schultzs mechanikust terheli a felelősség, aki egyedül hagyta a munkásnőt a kazánál.

Felrobbant a dinamit Mexikóban 33 halott

Mexiko-City. Morenia városban eddig még ismeretlen okból borzalmas tömegszerencsétlenség történt. Több dinamittal telt láda felrobbant s harminchárom ember el-

Kő- és fadarabokat zuditott a csernovici nép a tüntető diákokra

Barrikádharc a Casa Naționala épülete előtt és az udvaron „Éljen Románia, Le Cuzával!” — kiáltásokkal vonultak fel a csernovici polgárok

Csernovitz. A diákzavargások folytatódtak Csernovitzban. A lakosság körében izzó a hangulat. A diákok az egyik ujság-bódé előtt verekedést provokáltak. Több diák rátámadt az ujságárusra, aki a lapok címei között többek között azt kiállította, hogy az előbbi kilengések során őrizetbe vett diákok letartóztatását a hatóságok megerősítették. A járőrök védelmükbe vették a megtámadott ujságárust, mire tumultuozus jelenetek játszódtak le. A verekedések a Piata Unirii folytatódtak. Minthogy a járőrök többségben voltak, a diákok megütemezték a polgárság fa és kődarabokkal hajigálta meg a menekülő diákokat. A diákok a Casa Naționala épületébe nyomultak be.

Itt újabb verekedés fejlődött. A diákság bezárta az épület valamennyi kapuját.

A szorongatott diákság védelmére kivonult a rendőrség és azok közül, akik a diákokat bántalmazták, többeket le akartak tartóztatni. Ezeket azonban kiragadták a rendőrség kezei közül. Ezután a tömeg a Piata Unirii és a Str. Flondoron tüntetést rendezett. A tüntetők a következőket kiáltották: „Éljen a király, éljen Nagy-Románia, le Cuzával!”

A rendőrség nagy készültséggel vonult a térre. A karhatalmat maga Csernovitz rendőrkvesztora Gussi Aurel, volt nagyváradi szigurancafőnök vezette. A tüntetőket rövid időn belül a rendőrség szétoszlatta.

Az újabb telefonjelentések szerint a diákok az ügyészségi fogház előtt, ahol a verekedő diákokat bezárták, parázs tüntetésbe kezdtek és követelték, hogy társaikat azonnal bocsássák szabadon.

Moziból kijövet letartóztatják a készülő nagyváradi ifjumunkás tüntetés vezetőjét

Kiket tartóztattak le szombat este. -- Gyarmati szabdlábrahelyezték

Nagyvárad. Már tegnapi számunkban jelentettük, hogy a nagyváradi rendőrség nagyszabású előkészületeket tett vasárnapra, mert az előző napon a város különböző részein szétszórt röpcédulákból az tűnt ki, hogy tüntetést készítenek elő. Szombat este különösen a színház és a Heymann-szinkör tájékán volt erős rendőri készültség, mert úgy hírlett, hogy Gyarmati Miklós szabdlábrahelyezése érdekében demonstrációra készül a munkásság. A tüntetésre azonban nem került sor.

Amint már tegnapi számunkban is megírtuk, a sziguranca több őrizetbevett foganatosított a röpcédulaterjesztés gyanúja miatt. A baloldali mozgalomból jólismert ifjumunkásokat vették főleg őrizetbe, így

Czeizler Mártont, Ungur Irént, a két Weissot és másokat.

Gyarmati Miklóst vasárnap délelőtt újból átkísérték a vizsgálóbírószágra. A vizsgálóbíró

feltételeken szabdlábrahelyezte Gyarmati Miklóst,

miután megígérte, hogy hétfőn megjelenik a vizsgálóbíró előtt.

Nagyvárad uccáin egész vasárnapon át cirkáltak a kettőzött rendőrszemek. Rendzavarásra azonban még kísérlet sem történt.

Érdekes, hogy Czeizler Mártont, akit egyébként azzal gyanúsították, hogy ő akarta megszervezni az ifjumunkások tüntetését, akkor tartóztatták le, amikor kijött a Heymann-szinkör mozielőadásáról.

Nagyváradon csak tíz százalékot vonnak le a tisztviselő-fizetésekből

A belügyminiszter elrendelte, hogy a revíziós bizottságok állítsák össze a városi és megyei tisztviselők béisztját

Bukarest. Tudvalevő, hogy a minisztertanácsi határozat a köztisztviselők egy részének 12 és fél százalékkal szállította le a fizetését. A minisztertanácsi határozat szerint a bukaresti s az első kategóriában tartozó városokban lakó tisztviselőkre alkalmazták a tíz százalékot, a többire a nagyobb összegű redukción. A rendelet értelmében a következő erdélyi városok tartoznak az első kategóriába:

Arad, Brassó, Kolozsvár, Zsombolya, Nagyvárad, Petroșani, Halmi.

Resica, Szatmár, Nagyszentmiklós, (Arad-megye), Nagyszeben, Marosvásárhely és Temesvár.

A többi erdélyi városokban, köztük a székelyföldi városokban is, a nagyobb redukción foganatosítják.

A köztisztviselők országos szövetsége különben vasárnap tartotta kongresszusát Bukarestben. Részt vesznek a kongresszuson, a posta, vasút, az orthodox egyház, a tanszemélyzet képviselői is. A hangulat nagyon elkeseredett a bukaresti tisztviselők

körében és valószínűleg igen erős hangulatok hangzanak el az újabb fizetésleszállítás ellen.

Nagyvárad. A fizetésleszállítás keserűségén kívül Damokles-kardjaként függ a köztisztviselők feje fölött a leépítés veszélye is. Mint ismeretes, a kivételes pénzügyi intézkedésekről szóló törvény alapján február 15-ig kell elkészíteni minden miniszteriumban és közhivatalban a törvénytelenül kinevezett tisztviselők névsorát, akiket azután legkésőbb április 1-ig el kell bocsájtani.

Nagyváradon éppen a jövő hét csütörtökjére hívták össze azt a bizottságot, amely foglalkozott volna a tisztviselők kinevezésének felülvizsgálásával és a leépítésekkel. Nagyvárad városi tisztviselői feszült aggodálással tekintettek a bizottság munkája elé de mégis bíztak abban, hogy a polgármestertől és tanácsosokból álló bizottság, akik ismerik a tisztviselők munkájának értékét, a méltányosság álláspontjára helyezkednek és csak a legvégső esetben mondják ki a tisztviselő elbocsájtásokat.

Mint derült égből a villámcsapás, úgy érte atisztviselőket a belügyminiszter újabb rendelete, amely vasárnap jelent meg. A belügyminiszter elrendeli, hogy

az összes községi, városi és megyei tisztviselők kinevezésének törvényességét nem az előléptetési és kinevezési bizottságok, hanem a területi revíziós bizottságok vizsgálják felül.

Az illetékes revíziós bizottság (Nagyvárad számára a temesvári) köteles az előírt határidőn belül minden város számára egy vasárnapot kitűzni, amikor az illető város és megye főjegyzője megjelenik a revíziós bizottság előtt az összes tisztviselők személyi lapjaival együtt és a revíziós bizottság egyenként vizsgálja felül a tisztviselői kinevezésének törvényességét.

Megvizsgálják a főtisztviselők és ügyosztályfőnökök kinevezését is.

A revíziós bizottság minden bizonnyal csak a rideg paragrafusokat fogja tekinteni a B. lista összeállításánál, a méltányossági szempontok nem jönnek számításba és a városi és megyei tisztviselők indokolt pesszimizmussal várják, hogy mi is történhet még velük a kormány jóvoltából.

Ecsuszott a sikos járdán és a lábát törte egy nagyváradi postatisztviselő felesége

Nagyvárad. A hideg téli időjárás következtében a sikosra fagyott járdán súlyos baleset történt tegnap. Durghéan Györgyné, egy váradi postatisztviselő felesége a Bekeucca 5 számú ház előtt megcsuszott a járdán és lábát törte. Beszállították a biharmegyei közpórházba, ahol gipszbe tették az uriaszony lábát.

A hóesés miatt emelkedett a gabona ára Romániába

Bukarest. A CFR. igazgatóságának jelentése szerint Moldovában újabb hóviharak voltak és a közlekedésben ismét nehézségek keletkeztek. A forgalmat le kellett állítani Bacau—Piatra-Neamt és Marasesti—Adjud vonalokon, míg a Bukarest—Buzau, Ramnicul-Serat—Bocsan vonalokon rendkívüli nehézségek árán tartják fenn a forgalmat. Az országutakon is sok helyen megakadt a közlekedés. A forgalmi nehézségek miatt a gabonaárak nagy mértékben emelkedtek. A buza ára 60 ezerre 68 ezerre, a rozs 48 ezerre, a tengeri 200 ezer lejre emelkedett vagononként.

Felrobbantották Mandzsúria miniszterelnökét és a japán nagykövetet

Japán visszautasította a Népszövetség intervencióját, a Népszövetség beismeri tehetetlenségét

Sanghai. Csang-Hszio-Hszu, a független mandzsúriai köztársaság miniszterelnöke ellen — egyelőre még megerősítésre szoruló hírek szerint — Csang-Csung pályaudvarán gyilkos merényletet követte el. A pályaudvaron bomba robbant, amely megölte a mandzsúriai miniszterelnököt és súlyosan megsebesítette a kíséretében levő mandzsúriai japán nagykövetet, Muto tábornokot. A merényletről semmi közelebbi részletet nem jelentenek. Az esti órákig a hírt hivatalosan nem erősítették meg.

Genf. Szombaton délután megérkezett Genfben a japán kormány válasza, amelyben közli, hogy nem fogadhatja el a Népszövetség tizenkilences mandzsúriai bizottságának határozati javaslatát a japán-kínai konfliktus elsimítása ügyében. A tizenkilences bizottság közvetítési akciója, így tehát végleg kudarcot vallott s a Népszövetség számára sem marad más hátra, mint hogy leveszi az ügyet egyelőre a napirendről.

A tizenkilences bizottság több mint három óra hosszat tanácskozott. A bizottság, mint ismeretes, pénteken ultimátum formájában még egyszer és utóljára megkérdezte a japán kormánytól: hajlandó-e elfogadni a bizottság decemberben kidolgozott határozati javaslatát. Még azt az engedményt is tették, hogy törölték a határozati javaslat-

ból a Népszövetségen kívülálló államoknak a közvetítő akcióba való bevonását, úgy, amint a japán kormány követelte. Matszuoka japán delegátus pénteken már úgy nyilatkozott nemhivatalos formában, hogy Japán csak lényeges módosításokkal teheti magáévá a határozati javaslatot. Ezt a nyilatkozatot teljes egészében megerősítette a japán kormány szombat délután beérkezett hivatalos válasza.

A tizenkilences bizottság ezekután megállapította, hogy minden fáradozása hiábavaló volt, a japán-kínai konfliktust nem tudja elsimítani. A bizottság egyelőre még nem mondotta ki a rendkívüli népszövetségi közgyűlés azonnali összehívását, hanem határozott, hogy előbb még pontosan kidolgozza zárójelentését, amelyben közli a népszövetségi közgyűléssel a békéltető akció kudarcát. Ebből a célból a bizottság hétfőn ismét ülést tart. Ez az ülés mondja ki minden valószínűség szerint az utolsó szót a japán-kínai konfliktusban, megállapítván, hogy a békéltető akció nem sikerült. A bizottság természetesen továbbra is fentartja decemberi határozati javaslatát, abban a reményben, hogy későbbi időpontban a japán és a kínai kormány mégis csak elfogadja ezt a tervet.

Bethlenről rosszat írni -- ezer pengő pénzbüntetés

Budapest. A Népszava három évvel ezelőtt „Nincsen kölcsön — távozzék a kormány” címen cikket írt, amelyben a hágai tárgyalásokkal kapcsolatban Bethlen István gróf akkori miniszterelnököt megrágalmazta. Farkas Istvánt, mint a lap felelősszerkesztőjét, a törvényszék annak idején 200 pengő pénzbírságra ítélte, az ítélet végrehajtását azonban felfüggesztette. Az ügy felebbezés folytán ma a Tábla elé került. A tárgyalás során Sztrache Gusztáv főügyész hatalmas vádbeszédet mondott, ismertette Bethlen kényszerhelyzetét, rávilágított arra, hogy cselekedeteiben mindig a magyar érdekeket tartotta szem előtt és hogy a rágalmak alól nemcsak a törvényszék, de a történelem is tisztázni fogja. A Tábla Farkas István blúntetését ezer pengőre emelte és az ítélet végrehajtását nem függesztette fel.

A NAC a második a romániai csapatok ranglistáján

A „Gazeta Sporturilor” közli a romániai csapatok ranglistáját. A kimutatás szerint Románia első csapata a Vénusz, második a NAC, harmadik a Ripensia, negyedik az Universitate, ötödik az Unirea Tricolor, hatodik a Crisana.

Letartóztatták a berlini rádió igazgatóját

Berlin. Szenzációs részletekben bővelkedő botrány foglalkoztatja a német fővárost: Knöpke Frigyes, a német rádió igazgatóját ma letartóztatták. Knöpke ellen az a vád, hogy többen megvesztegették és így egyedül a Farbenindustrie egyik igazgatójától egy fél millió márkát fogadott el megvesztegetésként. Az ügyben a közeli napokra szenzációs újabb fordulatokat várnak.

Tiltakoznak a nyugdíjasok a nyugdíj leszállítás ellen

Bukarest. A nyugdíjcsökkentések híreire a bukaresti nyugdíjasszövetség értekezletet tartott és elhatározta, hogy a nyugdíjasok küldöttsége memorandumot nyújt át a pénzügyminiszternek, amiben tiltakoznak az újabb nyugdíjleszállítások ellen. Január 29-én a bukaresti nyugdíjasok tartanak értekezletet, a közeli napokban pedig az ország összes nyugdíjasai kongresszust tartanak Bukarestben.

Hétfőn befejeződnek Lugojeanu genfi tárgyalásai

Bukarest. Lugojeanu kereskedelemügyi miniszter ma este Genfből telefonon beszélt Vaida-Voevod Sándor dr. miniszterelnökkel, akivel közölte, hogy a tárgyalások rendben folynak és hétfőn fognak befejeződni. Bizonyosra veszik, hogy a megegyezés létrejön, Romániát kielégítő feltételek mellett.

Felemelték az utlevelek illetékét

Bukarest. A pénzügyminiszter legújabb rendelete szerint a háromhónapos utlevélre 500, hathónaposra 750 és tizenkéthónaposra 1000 lej értékű bélyeget kell ragasztani. A jövőben az utleveleknek speciális bélyegük lesz.

Terjessze

és olvassa Erdély Biharmegye és Nagyvárad legolcsóbb napilapját, az ERDELYI MAGYAR SÁGOT

— Számos női bajnál a természetes „Ferenc József” keserűviz használata végtelen nagy megkönnyebbülést szerez. A női orvosi klinikák bizonyítványai tanúsítják, hogy a rendkívül enyhe hatású Ferenc József vizet különösen a szülészeti osztályon a legjobban sikerrel alkalmazzák. A Ferenc József keserűviz gyógyszerárakban, drogériákban és fűszerüzletekben kapható.

Husz fillérért megölte az anyját

Budapest. A múlt évben történt, hogy Fazekas András 25 éves kimecsi gazda édesanyjától 20 pengőt kért, aki azonban csak 19 pengőt és 80 fillért adott neki. A husz fillér differencia következtében a gazda összeveszett anyjával, kalapácsot ragadott és azzal úgy összeverte a szerencsétlen asszonyt, hogy az rövidesen kiszenvedett. A bíróság a mai tárgyaláson Fazekast anyagyilkosságban, rablásban és zsarolásban mondta ki bűnösnek és 12 évi fegyházra ítélte.

Amerika tárgyal Angliával a háborús adósságok ügyében

Newyork. A háborús adósságok kérdésében rövidesen találkozni fognak Amerika és Anglia delegátusai. Hír szerint Roosevelt azt a javaslatot fogja tenni Angliának, hogy kölcsönösen szállítsák le a két állam védővámjait.

RADIOMISOR

HETFO

Budapest. 9.15: Szerványszy szalonzenekara. 12.05: Házikvintett. 3.30: Diakféltára. 4: Arényi Mária előadása. 5: Cigányzene, (Rigó). 6: Mosdóssy Imre előadása. 6.30: Gramofon Slágerek. 7.15: Német nyelvlecke. 7.45 Zongorahangverseny, dr. Ember. 8.30: Odry Árpád előadástje. 9: Operazenekar Laurisin Lajossal. 10.30: Cigányzene (Bura).

KEDD

Budapest. 9.15: Gramofon. Táncclemek. 12.05: Balalajka, Stepat. 4.15: Móra László meséi. 5: Jazz Gutenberg—Dáni. 6.20 Cigányzene (Magyar). 8: Kertész Róbert dr előadása. 8.30: Operaelőadás. Bohémélet. 10.30: Cigányzene. Bura Károly. 11.15: Jazz zene. Megyeri—Horváth.

A bukaresti műsor még nem érkezett be.

Apróhirdetések

GOBELIN, mozaik festéséhez készített munkásokat, valamint jó házból tanítványokat felveszek. Goldstein, Várady Zsigmond ucca 51.

INSTRUKTORT délelőttre egy magyar szekciós első gimnázista mellé keresek. Cím a kiadóban.

IMPERIAL paprika malomban munkások felvételnek. Bánya sor 43.

BORBELY tanuló fizetessel felvétel. Gyurtsik, Reg. Ferdinand 26.

HAZMESTER lehetőleg szerelő, ugyanott minden szobaleány hosszú bizonyítvánnyal felvétetik. Fischer, Nic. Balan 3, Darvas palota mellett.

UJSÁGARUSOKAT jó keresettel úgy Nagyvárad Friss Ujság, mint az Erdélyi Magyarország részére felveszünk. Jelentkezni a kiadóban.

Felelős szerkesztő

Dr Zoltán Jenő

PASZTOR-NYOMDA, ORADEA